

När har man rätt till jämkad dagpenning?

Man kan ha rätt till jämkad dagpenning på grund av deltidsarbete eller på grund av ett heltidsarbete som pågår högst två veckor. Om ett heltidsarbete pågår längre än två veckor har man inte rätt till jämkad dagpenning för tiden för heltidsarbetet. Arbetsperioden hoppas över, och om man inte har arbete alls under den ansökningsperiod som ligger före och efter arbetsperioden, betalas dagpenningen för arbetslöshetsdagarna till fulla beloppet. Arbetslöshetsskyddslagen definierar heltidsarbete som arbete där arbetstiden är över 75 % av arbetstiden för heltidsarbete inom branschen ifråga. Inom undervisningssektorn är lördagar och söndagar avlönade dagar; om anställningsförhållandet är avbrutet så att lördagarna och söndagarna är oavlönade, pågår arbetet enligt social- och hälsovårdsministeriets tillämpningsdirektiv inte över två veckor.

NN hade undervisningsarbete under år 2008 enligt följande: 22.9–3.10 (12 avlönade dagar, slutade fre) och 6.10–10.10 (må-fre) och igen 13.10–17.10 (må-fre). Lönen betalades enligt undervisningsskyldigheten + 1 h, det var alltså fråga om ett heltidsarbete. NN ansökte om dagpenning för oktober och ansåg att han borde få full arbetslöshetsdagpenning från och med måndag 20.10. Men på grund av de oavlönade lördagarna och söndagarna uppstod det inte under tiden 22.9–17.10 någon oavbruten period med över två veckor heltidsarbete. Alltså omfattades oktober månad av jämkningsreglerna.

Under de ansökningsperioder som omfattas av jämkningen påverkas rätten till jämkad dagpenning av den presterade arbetstiden (antingen den verkliga eller den som utgör grund för avlöningen) och av den lön man får för arbetet. Dessa granskas under en jämkningsperiod som är fyra på varandra följande kalenderveckor eller en månad. Valet mellan dessa perioder sker utgående från lönebetalningsintervallet. Eftersom lönebetalningen inom undervisningssektorn sker månadsvis är jämkningsperioden en kalendermånad.

Jämkad dagpenning kan inte utbetalas om en persons arbetstid under jämkningsperioden överskrider 75 % av en heltidsanställd arbetstagares maximala arbetstid (inom undervisningssektorn i allmänhet av undervisningsskyldigheten plus en timme). Om arbetstiden under jämkningsperioden är högst 75 % av arbetstiden i heltidsarbete inom branschen, granskas inverkan av den förtjänade lönen i stället.

Lönen inverkar på tre olika sätt. Det vanligaste jämkningssättet är baserat på räkneregeln att 50 % av alla bruttoinkomster som förtjänats under jämkningsperioden minskar den fulla dagpenningen.

NN:s dagpenning som helt arbetslös är 50,08 euro per dag, dvs. i medeltal 1076 euro per månad. Om hans lön för ett tillfälligt heltidsarbete under en kalendermånad skulle vara 600 euro, skulle den jämkade dagpenningen räknas ut på följande sätt: $1076 - (600 * 50\%) = 776$ euro i jämkad dagpenning i månaden (36,10 euro per dag). Inkomsterna för den månaden blir alltså totalt (lönen + dagpenningen=) 1376 euro.

Den jämkade dagpenningen och den arbetsinkomst som jämkas kan emellertid utgöra sammanlagt högst 90 % av den lön som dagpenningen är baserad på. För personer som har förhöjd förtjänstdel eller tillägg för sysselsättningsprogram kan det sammanlagda beloppet vara högst lika med den lön

som dagpenningen är baserad på. Som jämkad inkomstrelaterad dagpenning utbetalas i alla fall minst det belopp som skulle kunna utbetalas som jämkad grunddagpenning. De här fallen är dock mycket ovanliga.

Den lön som NN:s dagpenning är baserad på är 1800 euro i månaden, dvs. 83,72 euro per dag. Den inkomstrelaterade dagpenningen till fulla beloppet är 50,08 euro per dag. Det maximala beloppet för lön och jämkad dagpenning per månad, beräknat enligt 90 % på den lön som dagpenningen är baserad på, är sammanlagt 1620 euro per månad. Om NN:s lön för oktober redan överskrider 1620 euro och är t.ex. 1621 euro blir det ingen jämkad dagpenning att betala p.g.a. 90 %-regeln. Rätten till grunddagpenning skulle med ifrågavarande lön kontrolleras enligt följande: $1621 * 50 \% = 810,50$. En full grunddagpenning är 551,05 euro per månad, varför det inte heller blir någon jämkad grunddagpenning att betala ($551,05 - 810,50 =$ negativt resultat, alltså ingenting att betala ut).

Marjaana Maisonlahti

Jurist

Lärarnas Arbetslöshetskassa

Översättning FSL/Iris Aalto